

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของกฎหมายแข่งขันทางการค้า พัฒนาการของกฎหมายแข่งขันทางการค้า รวมไปถึงโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 นั้นพบว่าในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า นั้น ในประเทศไทยมีสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในภาพรวมของธุรกิจทั่วประเทศ เว้นแต่เป็นธุรกิจเฉพาะที่จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลภาคธุรกิจเฉพาะ ซึ่งผู้ที่มีอำนาจบังคับใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 คือ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติกำกับดูแลการประกอบธุรกิจและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม พิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ไม่ว่าจะเป็นการผูกขาดทางการค้า ตามมาตรา 50 การรวมธุรกิจ ตามมาตรา 51 การลด ผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา 54 การปฏิบัติทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 57 และการตกลงร่วมกับผู้ประกอบการต่างประเทศ ตามมาตรา 58 ตลอดจนดำเนินคดีอาญาตามที่ได้มีการร้องทุกข์ของผู้เสียหาย

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้ามีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้ให้อำนาจแก่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการประสานความร่วมมือตามมาตรา 29 (8)(9)(10) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมดำเนินการในการเจรจา ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงาน

ในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า รวมไปถึง การประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีอำนาจหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศทั้งในเชิงปฏิบัติการและในเชิงวิชาการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และหลักแนวคิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาและวิเคราะห์ถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่และการดำเนินการในการประสานงานและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบัน พบว่า สำนักงาน ฯ ยังมีได้มีการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรกับองค์กรต่าง ๆ อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในเชิงปฏิบัติการ ทั้งต่อหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันเฉพาะภาคธุรกิจในทุก ๆ ภาคส่วน หรือทั้งต่อหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะ อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น การที่สำนักงาน ฯ ไม่ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรนั้นจึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย หลักแนวคิด แนวทางในการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศของหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันเฉพาะภาคธุรกิจในประเทศไทย และแนวทางในการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศของหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันในต่างประเทศ อันส่งผลให้การดำเนินการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าของสำนักงาน ฯ อาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงควรให้ความสำคัญมุ่งเน้นที่จะสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรกับหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันเฉพาะภาคธุรกิจในทุก ๆ ภาคส่วน และหน่วยงานอื่น ๆ ในประเทศเพื่อแก้ปัญหาในจุดอ่อนหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ฯ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้น จากเหตุผลข้างต้น ผู้เขียนจึงเห็นควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรให้ชัดเจนขึ้นและปรับแนวทางการในการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรในประเทศให้มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงปฏิบัติการไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน อันเป็นไปตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและหลักแนวคิดที่ให้อำนาจแก่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กร

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้วิเคราะห์ถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่และการดำเนินการในการประสานงาน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ในปัจจุบัน ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น

ประเด็นแรก ผู้เขียนเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กร โดยบัญญัติเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ให้ชัดเจนขึ้น โดยเพิ่มบทบัญญัติดังนี้

“มาตรา 29/1 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 63 ให้สำนักงานมีอำนาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็น ในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเด็นที่สอง ผู้เขียนขอเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าควรมีการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรกับองค์กรต่าง ๆ ของรัฐทั้งในเชิงปฏิบัติการ และเชิงวิชาการ โดยมุ่งเน้นประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรกับหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันเฉพาะภาคธุรกิจเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขัน และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติการสืบสวนและสอบสวนเพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวจะเข้ามาช่วยในการดำเนินการของสำนักงานในการดำเนินการด้านปฏิบัติการในส่วนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานอาจขาด ความชำนาญหรือมีข้อจำกัดในการปฏิบัติการเพื่อให้การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง การทำความประสานร่วมมือระหว่างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากับหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันทุก ๆ ภาคส่วนธุรกิจ รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนเห็นควรมีรูปแบบในการทำความร่วมมือ ดังนี้

1. การทำความร่วมมือกันในรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal Cooperation) โดยการทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding)(MOU) ระหว่างหน่วยงาน โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรทำความตกลงภายใต้ MOU กล่าว คือ 1) การแลกเปลี่ยนข้อมูล และ 2) การสืบสวนและสอบสวน 3) การแลกเปลี่ยนบุคลากร

2. การทำความร่วมมือกันในรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal Cooperation) ผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน

จากข้อเสนอแนะข้างทั้งสองประการต้น ผู้เขียนเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมโดยการเพิ่มบทบัญญัติในขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการประสานงานและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และการปรับแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรของสำนักงาน ฯ ให้มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรในเชิงปฏิบัติการมากขึ้น จะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการเสริมสร้างมาตรการในการกำกับดูแลให้มีความคล่องตัว สะดวกรวดเร็ว เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560